

Kainuun luonnontuotealan nykytila ja tulevaisuus: kartoituksen tulokset

FT Anni Koskela
Arktiset Aromit ry

Luonnontuotealan yhteistyöverkostot
Kainuussa -esiselvityshanke 2016

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

- Lähtökohdat ja tausta
- Kyselyn toteuttaminen
- Tulokset
- Johtopäätökset
- Jatkosuunnitelmat

Lähtökohta

Kainuun elintarvikealan
toimintasuunnitelma 2013–2017:

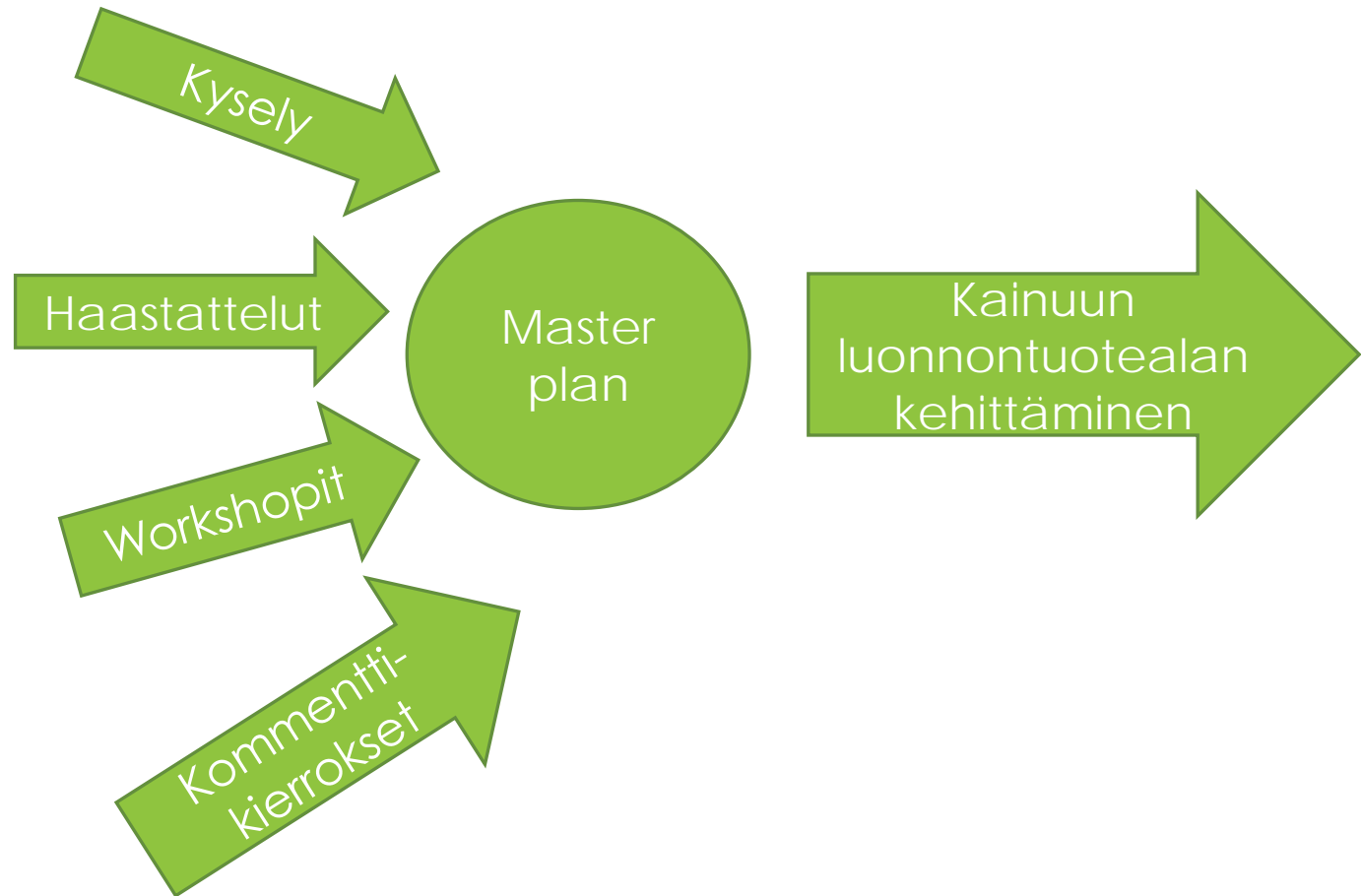
”Luonnonmarja-alalle tehdään kokonaiskehittämissuunnitelma, jossa kartoitetaan olemassa oleva tilanne ja suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet Kainuun luonnonmarja-alan kehittämiseksi.”

→ *”Luonnontuotealan yhteistyöverkostot Kainuussa” - esiselvityshanke*

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Kainuun luonnontuotealan master plan

- Pitkän aikavälin strateginen toimintasuunnitelma
- Sisältö:
  - Nykytilanne
  - SWOT-analyysi
  - Visio
  - Tavoitteet
  - Kehityssuunnitelma
  - Konkreettiset toimenpide-ehdotukset
  - Roolit
  - Kehittämistyön seuranta
- Valmistunee vuoden 2016 loppuun mennessä

Kyselyn toteuttaminen

- Kyselyt toteutettiin lähihaastatteluina ja sähköisen kyselyn kautta
- Kysely lähetettiin 34 kainuulaiselle luonnontuotealan yritykselle ja 21 muulle alan toimijalle
  - Muut alan toimijat: Kainuussa toimivia hanketoimijoita, oppilaitosten edustajia, tutkimuslaitosten edustajia ja kuntien elinkeinotoiminnan edustajia
- Kyselyyn vastasi yhdeksän luonnontuotealan yritystä ja 11 alan muuta toimijaa (vastausprosentti: 36 %)

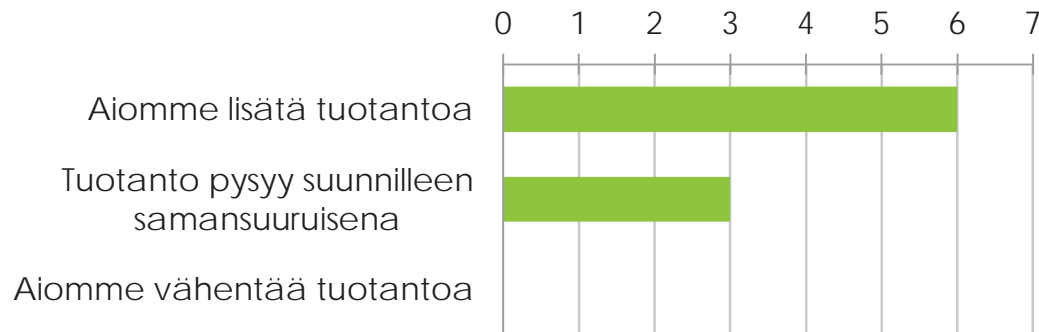

Tulokset

Miten uskotte yrityksenne kehittyvän seuraavan viiden vuoden aikana?

Millaisia muutoksia uskotte yrityksessänne tapahtuvan seuraavan viiden vuoden aikana?

- Tuotannon lisääminen
- Tuotekehitys
- Automatisointi
- Ulkomaan kauppa

- Ei suuria muutoksia luvassa
- Toiminnan lopettaminen

Mitkä ovat merkittävimmät haasteet, joita olette kohdanneet yritystoiminnassanne?

- Osaavan henkilökunnan löytäminen
- Tiedonpuute
- Ei ehdi tai osaa hoitaa markkinointia
- Satovaihtelut, raaka-aineen saannin haastavuus
- Poimijoiden riittävyys, paikallisten ihmisten suhtautuminen ulkomaiseen työvoimaan
- Taloudelliset haasteet

Millaisilla kehittämistoimilla yrityksen toiminta voitaisiin mielestänne saada entistä tuottavammaksi?

Markkinointi

Näkyvyys

Automatisointi

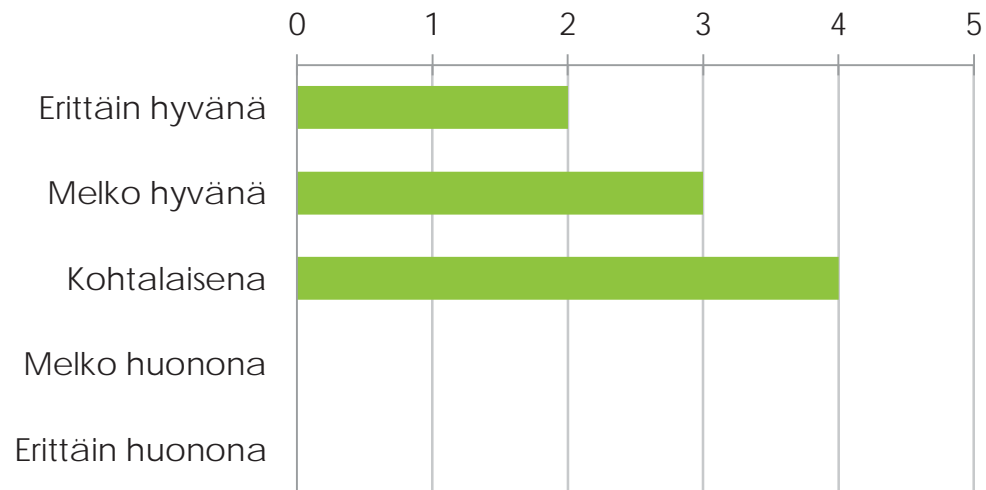
Logistiikka

Tilojen
lisääminen

Investoinnit

Millaisena näette yrityksenne tulevaisuuden?

Mitkä ovat luonnontuotealan vahvuudet ja mahdollisuudet Kainuussa?

- Raaka-aineet
- Luomukeruualueet
- Osaaminen
- Tilaa kasvattaa tuotantoa
- Tutkimuksen hyödyntäminen
- Yhteistyö
- Arktiset Aromit ry (tiedotus)
- KAO (koulutus)

Mitkä ovat luonnontuotealan heikkoudet ja uhkat Kainuussa? 1/2

- Kerääjien puute
- Ulkomainen työvoima: asenteet, viisumit
- Jatkojalostuksen vähäisyys
- Osaavan henkilökunnan puute
- Yhteistyön puute
- Yritykset pieniä, vähän resursseja

Mitkä ovat luonnontuotealan heikkoudet ja uhkat Kainuussa? 2/2

- Satovaihtelut
- Paikallinen (kaupallinen) keruu hiipuu
- Uskalluksen puute
- Tulojen valuminen muihin maihin
- Metsätalous ei ota huomioon luonnontuotealaa
- Luonnontuotteiden hinta teollisuudelle liian suuri
- Pitkät etäisyydet
- Talvivaaran imago- ja ekologiset vaikutukset

Miten luonnontuotealaa pitäisi mielestäsi kehittää Kainuussa? 1/2

- Tuotekehitys
- Kansainvälisyys
- Yhteistyö
- Asiantuntija- ja tutkimusorganisaatioiden tuki
- Poikkitieteellinen tutkimus
- Innovaatiot
- Poimijaverkosto
- Maakuntien välinen yhteistyö

Miten luonnontuotealaa pitäisi mielestäsi kehittää Kainuussa? 2/2

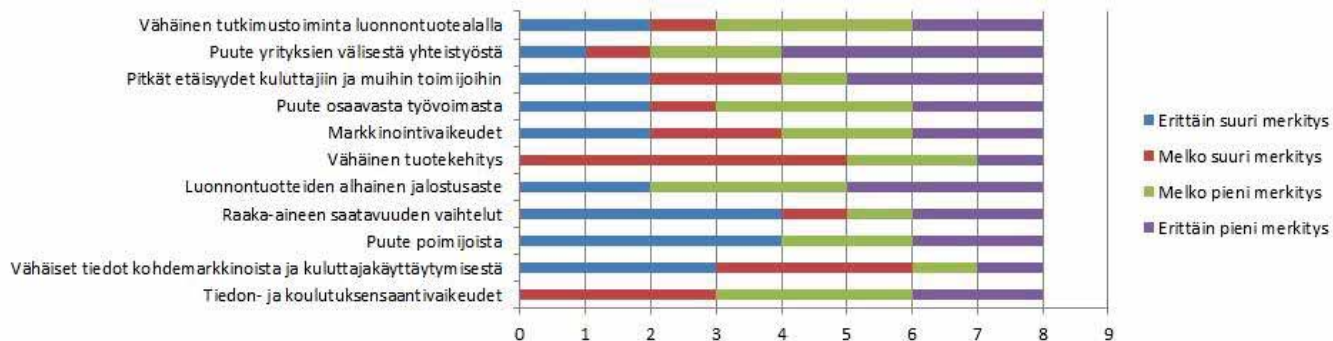
- Koulutuksen kehittäminen
- Yleinen mielipide poimintaa kohtaan
- Uusien yrittäjien tukeminen
- Markkinointi
- Luonnontuotteet vs. teollinen toiminta
- Peruskouluun enemmän metsäkoulutusta
- Kuntastrategioiden ruokahuoltoihin pitäisi saada selkeä linja paikallisten tuotteiden käyttöön
- Satotiedusteluverkosto

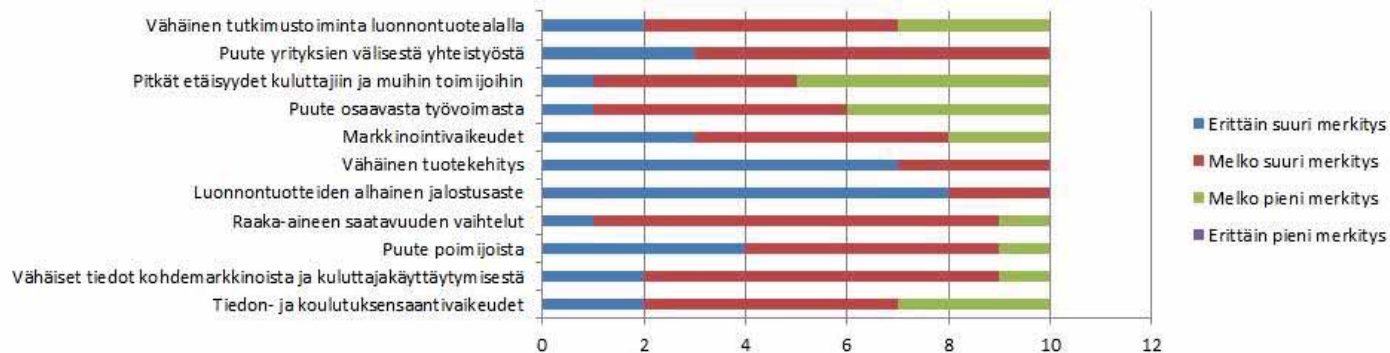
Tulokset

Kuinka merkittävä vaikutus seuraavilla luonnontuotealan haasteilla on mielestäsi Kainuun luonnontuotealan toimintaan?

Yritykset

Muut toimijat

Johtopäätökset

- Yrittäjät suhtautuivat tulevaisuuteen melko positiivisesti (positiivisemmin kuin muut alan toimijat?)

Tuotekehitys

Yhteistyö

Tutkimus

Kansainvälisyys

Innovaatiot

Koulutus

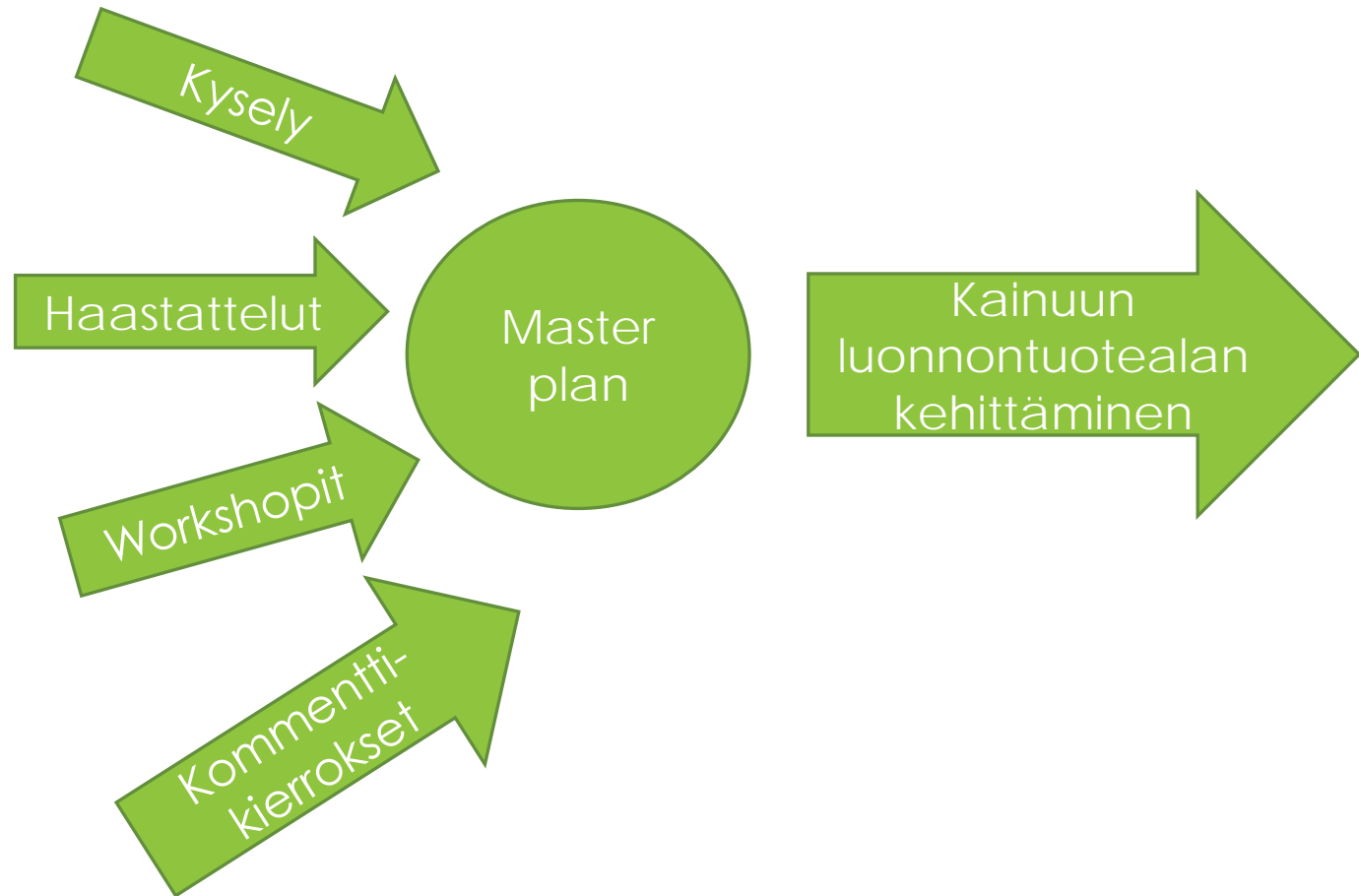
Poimijaverkosto

Markkinointi

Satoennusteet

Yritysten tukeminen

Kiitos!

Kaikenlaiset ehdotukset ja kommentit liittyen master planiin otetaan innolla vastaan!

anni.koskela@arktisetaromit.fi

www.arktisetaromit.fi

www.facebook.com/arktisetaromit

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin